

KIRIM KONGO KANAMALI ATEŞİ HASTALIĞI TANISI VE RİBAVİRİN TEDAVİSİ SONRASINDA GELİŞEN ORGANİK KATATONİ: KLONAZEPAMA YANIT VEREN BİR OLGU

Nehir Mutlusoy Eraslan¹, Elif Çetintaş², İrem Yazıcı Karabulut¹, Sümeyye Vatansever³, Serhat Yıldırım³, Aynur Görmez²

¹Göztepe Prof Dr Süleyman Yalçın Şehir Hastanesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

²İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

³Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Psikiyatri Kliniği

Giriş: Katatoni, organik ya da psikiyatrik nedenlere bağlı olarak ortaya çıkabilen, motor, davranışsal ve otonom belirtilerle seyreden bir sendromdur. Özellikle organik etiyolojilere bağlı katatoni nadir görülse de ayırıcı tanıda mutlaka düşünülmelidir. Bu olguda, Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) tanısıyla ribavirin tedavisi alan ve iyileşme sonrası katatonik belirtiler geliştiren bir hastanın klonazepam ile tedavi yanıtını sunmak amaçlanmıştır.

Yöntemler: Kırk beş yaşında, annesiyle yaşayan ve okuryazarlığı bulunmayan kadın hasta, kene teması sonrası KKKA ön tanısıyla yatırılarak 13 gün boyunca 4000 mg/gün ribavirin tedavisi almıştır. Taburculuk günü başlayan eşyalara zarar verme, halüsinasyon görme, çevresine yanıt vermeme şikâyetleriyle yeniden hastaneye yatırılmıştır. Nörolojik tetkikleri normal olan hastada iyileşme sonrası motor yavaşlama, negativizm, rijidite, mutizm, beslenme reddi ve postür alma gelişmiş; Bush-Francis Katatoni Ölçeği skoru 9 olarak bulunmuştur. Hafif zihinsel yetersizlik dışında psikiyatrik hastalığı olmayan hastaya organik katatoni ön tanısıyla 2 mg/gün klonazepam başlanmış ve 48 saat içinde belirgin yanıt alınmıştır. Klonazepam tedavisinin ikinci gününde yapılan ruhsal durum muayenesinde bilinç açık, oryantasyon kooperasyon kısmi, duygulanım kısıtlı, reaksiyon süresi uzamış, psikomotor aktivite azalmış, göz teması kurabiliyor olarak değerlendirildi. Haliyle

yapılan rdm suboptimal olup takip sürecinde iletişime açık hale geldiği, daha rahat hareket edebildiği, görüşmeyi kısa cümlelerle de olsa devam ettirebildiği görülmüştür. Hastanın takiplerinde Bush-Francis skoru 3'e düşmüş, enfeksiyon hastalıkları açısından izlemi ise sonlandırılmıştır. Klonazepam 1 hafta 2 mg/gün, sonraki hafta 1 mg/gün verilmiş ve poliklinik takibine çağrılarak ilaç kesilmiştir. Hasta ve yakınından yazılı onam alınmıştır.

Sonuçlar: KKKA gibi viral enfeksiyonlar sonrası gelişen katatoni, hem enfeksiyonun kendisinin hem de antiviral ajanların nöropsikiyatrik etkileriyle ilişkili olabilir. Literatürde interferon- α 2b ve ribavirin sonrası katatoni olgusu ile lorazepam yanıtı dengue ateşi ilişkili vaka bildirilmiş; KKKA'ya bağlı katatoniye rastlanmamıştır. Bu olgu, benzodiazepin tedavisine dramatik yanıtıyla organik katatoni tanısını desteklemekte ve erken tanı-tedavinin önemini vurgulamaktadır.

Tartışma ve Sonuç: Bu olgu, enfeksiyon sonrası ortaya çıkan katatoni tablolarının dikkatle değerlendirilmesi gerektiğini ve klonazepamın bu olgularda etkili bir tedavi seçeneği olabileceğine işaret edebilir.

Anahtar Kelimeler: Katatoni, KKKA, klonazepam, organik psikiyatrik sendromlar